

Natura natural

NATURA URBANA. El periurbà de Manresa està conformat per diferents espais: el parc de l'Agulla, el Parc ambiental, els rius Cardener i Llobregat, el Poal i Viladordis, la riera de Rajadell, la riera de Guardiola, els plans de Santa Caterina, la torre Lluvià, Collbaix, la serra de Montlleó... Tots aquests espais, però, són naturals? Al llarg de la història, segons com els hem tractat, n'han esdevingut més o menys, de naturals.

Vistes dels camps propers al serrat del Guix.

Des de fa dos milions d'any fins fa poc més de 12.000, els humans vivíem en petits grups, érem nòmades i poc impacte fèiem sobre l'entorn. Caçaven i recollien fruits de petites extensions que s'abandonaven quan ja no hi podien extreure res més. La interacció de la població global humana amb els ecosistemes era molt reduïda, en el temps i en l'espai. Mentre anàvem a "pasturar" a algun altre lloc, l'ecosistema explotat, les poblacions d'animals i plantes, es regenerava ràpid i tornava a l'estabilitat.

En un segon estadi de la nostra història ambiental, quan ens vam convertir en sedentaris, quan vam inventar l'agricultura i la ramaderia, vam començar a explotar i transformar petites extensions de terra. Vam transformar totalment la natura, l'ecologia de l'espai més immediat on vivíem. L'impacte humà va comportar una gran transformació dels ecosistemes preexistents fins a l'extrem de fer-los desaparèixer.

I, finalment, un tercer estadi va ser l'entrada en la revolució industrial. Quan la població va augmentar ràpidament, a causa de la major disponibilitat de recursos naturals provinents d'altres ecosistemes que anaven a parar a les cada vegada més poblades, ciutats. La interacció dels humans amb l'ambient va començar a ser global i poc controlada.

Els espais de l'Anella Verda tenen més o menys grau d'impacte humà, d'antropització. Tots han estat tocats per les activitats humanes. Poca natura natural i intocada queda a Manresa i al seu espai periurbà. Hi ha espais més naturals que d'altres, uns són clarament agrícoles, com el Poal i Viladordis i els plans dedicats al secà, i altres semblen més naturals, com les rieres, per exemple.

Manresa ha transformat l'espai més pròxim i, per descomptat, com qualsevol ciutat, ha contribuït amb la interacció global dels seus habitants a la desnaturalització de ciutats i ecosistemes llunyans i desconeguts per a la majoria de manresans. En definitiva, malgrat que al món hi ha natures intocades i prístines, al rodal de Manresa no és fàcil trobar-ne, encara que podem entreveure algunes pistes del que van ser.